

استاندارد حسابرسی ۳۲۰ اهمیت در حسابرسی

فهرست

بند	
۱ - ۳	کلیات
۴ - ۸	اهمیت
۹ - ۱۱	رابطه بین اهمیت و خطر حسابرسی
۱۲ - ۱۶	ارزیابی اثر تحریفها
۱۷	تاریخ اجرا

این استاندارد باید همراه با استاندارد حسابرسی ۲۰۰ "هدف و اصول کلی حسابرسی صورتهای مالی" مطالعه شود.

استاندارد حسابرسی ۳۲۰

اهمیت در حسابرسی

کلیات

۱. هدف این استاندارد، ارائه استانداردها و راهنماییهای لازم درباره مفهوم اهمیت و رابطه آن با خطر حسابرسی است.
۲. حسابرس در هر کار حسابرسی باید اهمیت و رابطه آن را با خطر حسابرسی ارزیابی کند.
۳. از دیدگاه این استاندارد، اطلاعاتی با اهمیت تلقی می‌شود که عدم ارائه یا ارائه نادرست آن بتواند قضاوت و تصمیم‌گیری یک استفاده‌کننده منطقی از صورتهای مالی را درباره امور واحد اقتصادی تغییر دهد. درجه اهمیت اقلام، به کمیت، ماهیت و شرایط ایجاد آنها و نوع و اندازه واحد اقتصادی بستگی دارد.

اهمیت

۴. هدف از حسابرسی صورتهای مالی این است که حسابرس بتواند در این باره که آیا صورتهای مزبور از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری تهیه شده است یا خیر، اظهارنظر کند. تعیین این که چه چیز با اهمیت می‌باشد، مستلزم قضاوت حرفه‌ای است.
۵. حسابرس در برنامه‌ریزی حسابرسی، میزان قابل قبولی از اهمیت را مشخص می‌کند که بتواند تحریفهای با اهمیت (کمی) را کشف نماید. اما، هم مبلغ (کمیت) و هم ماهیت (کیفیت) تحریفها باید مورد توجه قرار گیرد. نمونه‌هایی از تحریفهای کیفی عبارت است از توصیف نارسا یا نادرست یکی از رویه‌های حسابداری (در صورتی که احتمال برود استفاده‌کننده گزارشهای مالی با آن توصیف گمراه خواهد شد) و عدم افشا و نقض مقررات قانونی (در صورتی که پیامدهای محدود کننده ناشی از آن، عملیات واحد مورد رسیدگی را به گونه‌ای عمده تحت تاثیر قرار دهد).

استاندارد حسابرسی ۳۲۰

اهمیت در حسابرسی

۶. حسابرس باید احتمال وقوع تحریفهای با مبالغ کم اهمیتی را نیز مورد توجه قرار دهد که مجموع آنها می‌تواند اثر با اهمیتی بر صورتهای مالی داشته باشد؛ برای مثال، اشتباه در بکارگیری یکی از رویه‌های حسابداری در پایان ماه هنگامی می‌تواند نشانه پدید آمدن تحریف بالقوه با اهمیت باشد که آن اشتباه در پایان هر ماه تکرار شود.

۷. حسابرس، اهمیت را هم در سطح صورتهای مالی به عنوان یک مجموعه واحد و هم در ارتباط با هریک از مانده حسابها، گروه معاملات و رویدادها و موارد افشا مورد توجه قرار می‌دهد. ملاحظاتی چون الزامات قانونی و مقرراتی و ملاحظات مربوط به هریک از مانده حسابهای مندرج در صورتهای مالی و روابط بین اقلام صورتهای مزبور نیز می‌تواند مبلغ اهمیت را تحت تاثیر قرار دهد. در نتیجه، این فرایند می‌تواند بر حسب موضوع مورد رسیدگی، به مبالغ مختلف اهمیت بیانجامد.

۸. حسابرس در هریک از مراحل زیر باید اهمیت را مورد توجه قرار دهد:

الف - تعیین نوع و ماهیت، زمان بندی اجرا و حدود روشهای حسابرسی .

ب - ارزیابی اثر تحریفها.

رابطه بین اهمیت و خطر حسابرسی

۹. حسابرس هنگام برنامه‌ریزی حسابرسی باید مشخص کند که چه مواردی می‌تواند صورتهای مالی را به گونه‌ای با اهمیت تحریف کند. برآورد حسابرس از اهمیت مربوط به مانده حسابهای خاص و گروه‌های معاملات و رویدادهای مشخص، حسابرس را در یافتن پاسخ برای پرسشهایی چون کدام اقلام باید رسیدگی شود و از نمونه‌گیری آماری و روشهای تحلیلی استفاده گردد یا خیر، یاری می‌رساند. پاسخهای مزبور حسابرس را قادر می‌کند روشهایی از حسابرسی را انتخاب کند و بکار گیرد که در مجموع، بتواند خطر حسابرسی را به سطح قابل قبولی کاهش دهد.

استاندارد حسابرسی ۳۲۰

اهمیت در حسابرسی

۱۰. اهمیت با خطر حسابرسی رابطه معکوس دارد؛ یعنی هر چه مبلغ اهمیت بالا می‌رود، خطر حسابرسی کاهش می‌یابد و برعکس. حسابرس برای تعیین نوع و ماهیت، زمان‌بندی اجرا و حدود روشهای حسابرسی باید این رابطه معکوس را در نظر بگیرد؛ برای مثال، چنانچه حسابرس پس از برنامه‌ریزی برای اجرای روشهای خاص حسابرسی به این نتیجه برسد که مبلغ اهمیت قابل قبول، پایین‌تر از برآورد قبلی وی است، خطر حسابرسی افزایش می‌یابد. حسابرس برای جبران این افزایش در خطر حسابرسی یکی از اقدامات زیر را انجام می‌دهد:

- الف- کاهش سطح برآوردی خطر کنترل، در صورت امکان، و تامین پشتوانه لازم برای سطح جدید پایین‌تر، از طریق انجام آزمونهای گسترده‌تر یا اضافی کنترلهای داخلی.
- ب - کاهش خطر عدم کشف از طریق تعدیل نوع و ماهیت، زمان‌بندی اجرا و حدود آزمونهای محتوای مورد نظر.

اهمیت و خطر حسابرسی در ارزیابی شواهد حسابرسی

۱۱. برآورد حسابرس از اهمیت و خطر حسابرسی در مرحله برنامه‌ریزی حسابرسی می‌تواند متفاوت از برآورد وی در مرحله ارزیابی نتایج حاصل از اجرای روشهای حسابرسی باشد. این تفاوت می‌تواند از تغییر ایجاد شده در شرایط یا افزایش شناخت حسابرس به دلیل انجام دادن رسیدگیها ناشی شود؛ برای مثال، چنانچه حسابرسی پیش از پایان دوره مالی برنامه ریزی شده باشد، حسابرس باید نتایج عملیات و وضعیت مالی را پیش‌بینی و براساس آن، اهمیت و خطر حسابرسی را برآورد کرده باشد. اگر نتایج عملیات و وضعیت مالی واقعی به گونه‌ای عمده متفاوت از پیش‌بینی حسابرس باشد، برآورد وی از اهمیت و خطر حسابرسی نیز تغییر می‌کند. حسابرس ممکن است در مرحله برنامه‌ریزی حسابرسی، میزان اهمیت را عمداً کمتر از میزانی در نظر بگیرد که برای ارزیابی نتایج رسیدگیهای بکار خواهد گرفت. حسابرس معمولاً این کار را به منظور کاهش احتمال خطر وجود تحریفهای کشف نشده و تامین حاشیه اطمینانی برای ارزیابی اثر تحریفهای کشف شده در جریان حسابرسی، انجام می‌دهد.

استاندارد حسابرسی ۳۲۰

اهمیت در حسابرسی

ارزیابی اثر تحریفها

۱۲. حسابرس در ارزیابی مطلوبیت ارائه صورتهای مالی باید با اهمیت بودن یا نبودن مجموع تحریفهای اصلاح نشده‌ای را تعیین کند که در جریان حسابرسی کشف شده‌است.

۱۳. مجموع تحریفهای اصلاح نشده، هر دو مورد زیر را دربر می‌گیرد:

الف- تحریفهای مشخصی که توسط حسابرس شناسایی شده است، شامل اثر خالص تحریفهای مشخص شده در حسابرسی دوره‌های قبل که اصلاح نشده است.

ب- بهترین برآورد حسابرس از سایر تحریفهایی که نمی‌تواند بطور مشخص شناسایی شود (یعنی، خطای تعمیم یافته).

۱۴. حسابرس باید با اهمیت بودن یا نبودن مجموع تحریفهای اصلاح نشده را تعیین کند. چنانچه حسابرس به این نتیجه برسد که این گونه تحریفها با اهمیت است باید از مدیریت واحد مورد رسیدگی بخواهد صورتهای مالی را اصلاح کند یا باید روشهای حسابرسی را بطور گسترده‌تر اجرا کند تا بتواند خطر حسابرسی را کاهش دهد. در هر صورت، مدیریت معمولاً ترجیح می‌دهد صورتهای مالی را بابت تحریفهای شناسایی شده، اصلاح کند.

۱۵. چنانچه مدیریت واحد مورد رسیدگی از اصلاح صورتهای مالی خودداری ورزد و نتایج اجرای گسترده‌تر روشهای حسابرسی نیز حسابرس را نسبت به بی‌اهمیت بودن مجموع تحریفهای اصلاح نشده، متقاعد نکند، حسابرس باید گزارش خود را طبق استاندارد حسابرسی ۷۰۰، تعدیل کند.

۱۶. اگر مجموع تحریفهای اصلاح نشده‌ای که حسابرس شناسایی می‌کند به مرز اهمیت تعیین شده نزدیک شود، حسابرس باید احتمال این که حاصل جمع تحریفهای کشف نشده (برآوردی) و مجموع تحریفهای اصلاح نشده از مرز اهمیت فراتر رود را مورد توجه قرار دهد. در این صورت، حسابرس باید از طریق درخواست از مدیریت برای اصلاح

۱. استاندارد حسابرسی ۷۰۰، "گزارش حسابرس مستقل در باره صورتهای مالی"

استاندارد حسابرسی ۳۲۰

اهمیت در حسابرسی

صورت‌های مالی بابت تحریف‌های شناسایی شده یا اجرای روش‌های اضافی حسابرسی، خطر مزبور را کاهش دهد.

تاریخ اجرا

۱۷. این استاندارد برای حسابرسی صورت‌های مالی که دوره مالی آن از اول فروردین ۱۳۷۸ و پس از آن می‌باشد، لازم‌الاجراست.